ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ
КОНСОЛИДИРАН БАЛАНС 1
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ 2
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИЯ ПОТОК 3
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ 4
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА 5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ГРУПАТА 6
3. ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ 16
4. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ 17
5. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ 17
6. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА 18
7. ДРУГИ РАЗХОДИ 18
8. БАЛАНСОВА СТОЙНОСТ НА ПРОДАДЕНИТЕ АКТИВИ 18
9. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ И РАЗХОДИ 19
10. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ 19
11. ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ 19
12. ДЪЛГОТРАЙНИ НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ 20
13. АКТИВИ И ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ 20
14. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ 21
15. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ 21
16. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ 22
17. РАЗХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ 22
18. СОБСТВЕН КАПИТАЛ 22
19. ЗАДЪЛЖЕНИЯ 23
20. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ 23
21. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ 23
22. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА 24
23. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА БАЛАНСА 24
24. ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ 25
25. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ 25

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА

Съставът на Групата изготвяща консолидирания годишен финансов отчет за 2021 година е както следва:

„ЕСПРЕСО ВЕНДИНГ“ ООД, гр. Варна - дружество майка;

„ХАМА“ ЕООД, гр. Варна - дъщерно дружество.

Собственост и управление

Дружеството майка е собственик на 100 % от капитала на дружество "ХАМА“ ЕООД.

Дружеството майка „ЕСПРЕСО ВЕНДИНГ“ ООД, както и дъщерното дружество „ХАМА“ ЕООД се представляват и управляват от Ивайло Иванов Иванов и Павлина Гочева Иванова ЗАЕДНО И ПООТДЕЛНО.

.

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на предприятията в Групата през 2021 г. включва следните видове операции и сделки:

Дружество майка:

- *Търговия с вендинг оборудване, резервни части за вендинг оборудване, инструменти за ремонт на вендинг оборудване и консумативи за вендинг оборудване;*
- *Ремонт и сервиз на вендинг оборудване;*
- *Хотелиерска дейност.*

Дъщерно дружество:

- *Хотелиерска дейност; и*
- *Ресторантьорска дейност.*

1.3. Структура на групата

Групата няма разкрити клонове и представителства в страната и чужбина.

1.4.Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството за периода 2017– 2021 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател*	2021	2020	2019	2018	2017
БВП в млн. лева (прогнозни данни за отчетната година)	132.744	119.951	120.395	109.964	102.741
Реален темп на изменение на БВП (база-четв.тримесечие на предх.година) (прогнозни данни за отчетната година)	4,20%	-4,40%	4,00%	2,7%	2,8%
Инфлация за годината (база-м.12 предх.год)	7,8%	0,1%	3,8%	2,7%	2,8%
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1,72685	1,59386	1,74099	1,70815	1,63081
Основен лихвен процент в края на годината	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Безработица (база-м.12)	4,80%	6,70%	5,9%	6,1%	7,1%

**Ревизирани данни - източник БНБ от макро бюлетин на МИЕ за м.05.2022г.*

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ГРУПАТА

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на **Групата** е изготвен в съответствие с Националните счетоводни стандарти и действащия Закон за счетоводството,последната промяна на който е обнародвана в ДВ бр. 19 от 05.03.2021г.

Изготвянето на отчета за 2021г. е съобразено с направените промени в Закона за счетоводството.

Групата води своите счетоводни регистри в български лева (BGN) и изготвя своите официални финансови отчети в съответствие с българското счетоводно и данъчно законодателство. Данните в годишния консолидиран финансов отчет (ГФО) са представени в хил. лв.

Настоящият годишен консолидиран финансов отчет е изготвен при спазване на принципа за действащо предприятие.

2.2. Сравнителни данни

Групата представя сравнителна информация в този консолидиран финансов отчет за една предходна година (период).

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.3. Преизчисление на начални салда

Групата използва препоръчителния метод, съгласно СС 8 Нетни печалби или загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика, като промените в счетоводната политика се прилагат с обратна сила. Корекциите се отразяват в салдото на неразпределените печалби от предходни период

2.4. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната валута на Групата е лева, доколкото основните му операции (продажби и доставки на материали) се реализират първично номинирани в лева. Отчетната валута на представяне е българският лев.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва директно в отчетната валута, доколкото двете валути са свързани с фиксиран по закон курс, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс спрямо лева към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се представят в отчетната валута като се прилага обменния курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват и представят в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за приходи и разходи (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се третират като финансови приходи/разходи.

2.5. Приходи

Приходите в Групата се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от Групата и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на стоки приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават в купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и рабати.

2.6. Разходи

Разходите в Групата се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се включват в отчета за приходи и разходи (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, и се състоят от: лихвени разходи, вкл. банкови такси и други преки разходи по кредити и банкови гаранции, курсови разлики от разчитане и преоценка на валутни позиции.

2.7. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени във консолидираният финансов отчет по историческа цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално оценяване

При първоначалното си придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по *цена на придобиване (себестойност)*, която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Групата е определила стойностен праг от **700 лв.**, под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се третират като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

След първоначално признаване като актив за последваща балансова оценка на имотите,

машините и оборудването и съгласно СС 16 се отчита цената на придобиване (себестойността), намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Методи на амортизация

Групата използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е определен в съответствие с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване и е както следва:

- Сгради – 25 г.;
- Машини и оборудване – 3 години и 4 месеца;
- Компютри – 2 г.
- Транспортни средства – 4 г.;
- Стопански инвентар – 6 години и 8 месеца;

При завеждане на активите в данъчния амортизационен план за групата са спазени данъчни амортизационни норми по видове активи, както следва:

- Сгради – 4 %;
- Машини и оборудване – 30 %
- Компютри – 50 %
- Транспортни средства – 25 %
- Стопански инвентар – 15 %

Групата има дълготрайни активи, които са напълно амортизирани и продължават да се ползват в дейността му.

Определеният срок на годност на дълготрайните активи се преглежда в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

През отчетния период не е променян метода на амортизация на дълготрайните активи.

При отчитане на дълготрайните материални активи са спазвани изискванията на СС № 4"Отчитане на амортизациите" и СС № 16"Дълготрайни материални активи".

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат

характер на подмяна на определени възлови части и агрегати или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че те биха могли да се отличават трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за за приходи и разходи (в печалбата или загубата за годината).

2.8. Нематериални дълготрайни активи

Нематериалните активи са представени в баланса по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени лицензи за ползване на програмни продукти.

В Групата се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот, както следва:

• Програмни продукти – 2 години

При завеждане на активите в данъчния амортизационен план на майката са спазени данъчни амортизационни норми по видове активи, както следва:

• Програмни продукти – 50 %

Балансовата стойност на нематериалните дълготрайни активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за приходи и разходи (в печалбата или загубата за годината).

2.9. Дългосрочни инвестиции

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции и дялове в предприятия от групата, са представени в счетоводния баланс по себестойност.

2.10. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: себестойност и нетна реализируема

стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в себестойността, както следва:

• суровини и материали в готов вид – всички доставни разходи, които включват вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите в готов за тяхното използване вид;

• готова продукция и незавършено производство – преките разходи на материали (вкл. нормативен производствен брак) и труд, и приспадаща се част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси. Включването на постоянните общопроизводствени разходи в себестойността на произвежданата продукция се извършва на базата на нормалния капацитет на производствените мощности. Избраната от Групата база за разпределението им по продукти е тяхната единична продажна цена.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената цена (себестойност), поради липса на условия за прилагане на метода на конкретно определена стойност.

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за продажба. Тя е определена на база очаквани продажни цени за 2022 година.

2.11. Търговски и други вземания

Търговските вземания в лева се представят и отчитат по стойността на оригинално издадената фактура, намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. Вземанията деноминирани в чуждестранна валута са оценени в лева по курса на Българска народна банка в деня на възникването им, като са преоценени по централния курс на БНБ към 31.12.2021 г. и намалени с размера на обезценката за несъбираеми вземания.

Приблизителната оценка за съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се обезценяват изцяло, когато това обстоятелство се установи. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят.

2.12. Пари и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- Паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- Покупките на имоти, машини, съоръжения и оборудване са представени нетно от ДДС, като плащането за ДДС е представено в оперативната дейност на ред "Плащания на доставчици".
- Лихвите по получени банкови кредити са включени като плащане към финансова дейност;

2.13. Задължения към доставчици и други задължения

Задълженията към доставчици и другите текущи задължения в лева се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. Задълженията деноминирани в чуждестранна валута са оценени в лева по курса на Българска народна банка в деня на възникването им, като са преоценени по централния курс на БНБ към 31.12.2021 г.

2.14. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси са представени по цена на придобиване (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси.

2.15. Лизинг

Финансов лизинг

Финансовият лизинг, при който се трансферира към Дружеството съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в счетоводния баланс на лизингополучателя като се представя като дълготрайни материални активи по цена на незабавна продажба.

Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение лихва и припадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Определените на такава база лихвени разходи, свързани с наетия под финансов лизинг актив, се представят брутно със задължението към лизингодателя. Те се включват в отчета за приходи и разходи през периода на лизинговия договор, когато същите станат дължими.

Придобитите на финансов лизинг активи се амортизират съобразно полезния срок за ползване на придобития лизингов актив.

2.16. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружествата на Групата се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ), фонд "Гарантиране вземания на работниците и служителите" (ГВРС) и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата по чл. 6, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване (КСО). Общият размер на вноската за фонд "Пенсии", ДЗПО, фонд "ОЗМ", фонд "Безработица" и здравно осигуряване през 2020, 2021 и 2022г. за работещите при условията на трета категория труд, каквито са заетите в дружеството, е както следва:

- *за периода 01.01.2020 г. – 31.12.2020 г.* - ***32.3%*** (от които **18,52%** са за сметка на работодател);
- *за периода 01.01.2021 г. – 31.12.2021 г.* - ***32.3%*** (от които **18.52%** ще са за сметка на работодател);
- *за периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г.* - ***32.3%*** *(от които* ***18.52%*** *ще са за сметка на работодател);*

В допълнение, изцяло за своя сметка работодателят прави осигурителна вноска за фонд "ТЗПБ", която е диференцирана за различните предприятия от 0,4% до 1,1% в зависимост от икономическата дейност на предприятието, като за майката е 0,7%, а за дъщерното дружество е 0,4%.

Осигурителната вноска, която е изцяло за сметка на работодателя (фонд "ТЗПБ") е в същия размер, както през 2020г.

Осигурителните и пенсионни планове, прилагани от дружествата в Групата в качеството им на работодател, се основават на българското законодателство и са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", фонд "ГВРС", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или

конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда (КТ), работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор обезщетения за:

• неспазено предизвестие - брутното трудово възнаграждение за един месец;

• поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работа за повече от 15 дни и др. – не повече от една брутна месечна работна заплата;

• при прекратяване на трудовия договор поради болест – обезщетение в размер на брутното трудово възнаграждение за два месеца, ако има най-малко пет години трудов стаж и през последните пет години не е получавал обезщетение на същото основание;

• при пенсиониране – от 2 до 6 брутни месечни работни заплати според трудовия стаж в дружеството;

• за неизползван платен годишен отпуск - за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж.

След изплащането на посочените обезщетения за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки, (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях, или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за приходите и разходите в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от Групата вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет дружествата в Групата правят оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по